

Sygn. akt II Ka 33/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka
Sędziowie:	SSO Karol Troć (spr.) SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Wierzbicka

przy udziale prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2014 r.

sprawy **P. S.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 26 listopada 2013 r. sygn. akt II K 543/13

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. uznaje, że zarzucany oskarżonemu P. S. czyn stanowi wypadek mniejszej wagi, wyczerpujący znamiona określone w art. 62 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie w sprawie warunkowo umarza tytułem próby na okres 2 (dwa) lat;
2. na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 49 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego P. S. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 600 (sześćset) złotych;
3. za podstawę prawną środka karnego przepadku przedmiotu służącego do popełnienia przestępstwa, opisanego w pkt IV zaskarżonego wyroku, przyjmuje art. 44 § 2 kk w zw. z art. 100 kk;
4. uchyla zawarte w pkt II zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o zaliczeniu na poczet kary grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego oraz zawarte w pkt V tego wyroku rozstrzygnięcie o kosztach sądowych;

II. w pozostałej części tj. w zakresie pkt III zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. zasądza od oskarżonego P. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240 złotych tytułem kosztów sądowych za obie instancje.

Sygn. akt II Ka 33/14

UZASADNIENIE

P. S. został oskarżony o to, że w dniu 30 czerwca 2013 r. w S. woj. (...) działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii posiadał środek odurzający w postaci marihuany o wadze 1,07 grama brutto, tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za czyn ten na podstawie tego przepisu skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 12 zł, zaliczył oskarżonemu na poczet 6 stawek dzienny grzywny zatrzymanie w okresie od 30 czerwca 2013 r. do 2 lipca 2013 r., na podstawie art. 70 ust 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek marihuany oraz na podstawie art. 44 § 2 kk przepadek foliowej torebki, służącej do popełnienia przypisanego mu czynu, zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 120 zł i kwotę 130 tytułem zwrotu wydatków.

Od tego wyroku apelację złożył osobiście oskarżony i zaskarżył go w całości na swoją korzyść, zarzucając mu obrazę przepisów prawa procesowego w postaci art. 4 kpk, art. 7 kpk i art. 410 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków M. M., D. K. i D. M., dokonanie błędnych ustaleń faktycznych co do jego sprawstwa w zakresie zarzuconego mu czynu, wyłącznie w oparciu o dowody, przemawiające na jego niekorzyść. Nadto podnosił, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia wymogów, określonych w art. 424 kpk. W końcowej części apelacji zarzucił temu wyrokowi również obrazę prawa materialnego w postaci art. 18 § 3 kk oraz art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego niezastosowanie w ustalonym stanie faktycznym, jak też rażącą niewspółmierność kary. Podnosząc powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie go od zarzuconego mu czynu lub jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego tylko w części okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie. W ocenie Sądu niezasadny jest zarzut apelacji, dotyczący obrazu art. 424 kpk, zawierającego wymogi stawiane uzasadnieniu wyroku. Sąd Rejonowy w ocenie Sądu odwoławczego wymogom tym w pełni sprostał, jako że precyzyjnie wskazał, jakie fakty uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, wyjaśnił podstawę prawną wyroku oraz opisał okoliczności uwzględnione przy wymiarze kary. Skarżący nie sprecyzował, na czym zarzucane w tej części apelacji uchybienie miałyby w szczególności polegać, a Sąd Okręgowy nie dopatrywał się w tym zakresie błędów, które uniemożliwiłyby prześledzenie toku rozumowania Sądu a quo i dokonanie merytorycznej kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Za całkowicie bezzasadny należało uznać również zarzut, dotyczący obrazu art. 410 kpk, art. 4 kpk i art. 7 kpk. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd Rejonowy oparł swe rozstrzygnięcie na całokształcie okoliczności, ujawnionych w toku rozprawy. Sąd rozważył wszystkie przeprowadzone na rozprawie dowody, przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, a także wynikające z tych dowodów okoliczności, istotne z punktu widzenia stawianego oskarżonemu zarzutu. Wbrew twierdzeniom apelacji, już w ustaleniach faktycznych zawarto ustalenia w przedmiocie nabycia marihuany. Stawiając sądowi a quo zarzut w tym przedmiocie skarżący zresztą sam wskazał, że Sąd z obowiązku dokonania ustaleń w tym przedmiocie wywiązał się. Sąd dokonał również krytycznej oceny wszystkich przeprowadzonych dowodów wskazując, którym dowodom i w jakiej części dał wiarę, a którym nie i swoje stanowisko w tym przedmiocie należycie umotywowował. Dokonana ocena nie nosi cech wybiórczości, jest logiczna i zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Argumentacja podnoszona w apelacji jest jedynie polemiką

z dokonaną przez Sąd oceną, przy czym polemika ta tylko jednostronnie uwypukla elementy, mające w przekonaniu skarżącego przemawiać na jego korzyść i jako taka nie może skutkować uznaniem, że dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów jest dowolna i nie korzysta z ochrony art. 7 kpk.

Zdaniem Sądu odwoławczego w świetle prawidłowej oceny dowodów Sąd Rejonowy dokonał w pełni prawidłowych ustaleń faktycznych. Wbrew twierdzeniom apelacji, na podstawie zeznań świadków, w szczególności D. M., którym nie przeczą inne wiarygodne dowody, Sąd jednoznacznie i precyzyjnie ustalił przebieg wydarzeń wskazując, że to oskarżony P. S., na prośbę D. F., udał się z pozostałymi osobami do S., bowiem tylko on miał wiedzę, umożliwiającą nabycie tam środków odurzających, przyjął od niego pieniądze na zakup, sam poszedł po nieustalonego mężczyznę, któremu następnie zapłacił za przekazaną mu marihuanę. Następnie, wg relacji D. M. i D. K., w samochodzie nie było rozmowy o narkotykach aż do chwili zatrzymania przez patrol Policji, kiedy to oskarżony uspokajał pozostałych, że już wyrzucił narkotyki. Wynika z tego, że choć inicjatorem całego przedsięwzięcia był D. F., to od chwili zakupu do czasu zatrzymania przez policję marihuana była wyłącznie w posiadaniu P. S.. Dlatego też zarzut dokonania przez Sąd Rejonowy błędnych ustaleń faktycznych należało uznać za bezzasadny.

Dopiero potwierdzenie prawidłowości dokonanych ustaleń faktycznych otwiera drogę do rozważań w przedmiocie podniesionych w uzasadnieniu apelacji zarzutów, dotyczących obrazy prawa materialnego, jako że nie jest możliwe zarzucanie sądowi, że dokonał niewłaściwej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego, jeśli kwestionowana jest prawidłowość tych ustaleń. Zdaniem Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zjawiskową formę działania oskarżonego jako sprawstwo, a nie postulowane w apelacji pomocnictwo, określone w art. 18 § 3 kk. Jak wskazał Sąd już w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, P. S. pomagał D. F. – ale w dokonaniu zakupu marihuany. Przedmiotem zarzutu stawianego oskarżonemu nie był zaś obrót czy odpłatne udzielanie środka odurzającego, ale jego posiadanie. D. F., jak wskazano powyżej, nie wszedł w posiadanie tego środka; to P. S. odebrał go od nieustalonego mężczyzny, posiadał go w samochodzie, a w związku z kontrolą policyjną wyrzucił, rozporządzając nim jak właściciel. Tym samym prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił wyczerpanie przez oskarżonego znamion czynu zabronionego, polegającego na posiadaniu wbrew przepisom ustawy środka odurzającego.

W ocenie Sądu Okręgowego za zasadny natomiast należało uznać zarzut apelacji, iż Sąd Rejonowy nie rozważył, czy przypisany oskarżonemu czyn nie powinien być zakwalifikowany z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, statuującego wypadek mniejszej wagi wobec czynu z art. 62 ust. 1 tej ustawy. Brak jest legalnej definicji wypadku mniejszej wagi posiadania środków odurzających (podobnie jak określonego w ust. 2 tego artykułu typu kwalifikowanego, gdzie przedmiotem czynu jest znaczna ilość posiadanych środków). Typ uprzywilejowany nie odnosi się jedynie do ilości posiadanych narkotyków, a w orzecznictwie przyjmuje się, że przy ocenie, czy zachodzi wypadek mniejszej wagi, należy brać pod uwagę przedmiotowo-podmiotowe znamiona czynu. O uznaniu konkretnego czynu zabronionego za wypadek mniejszej wagi decyduje ocena jego społecznej szkodliwości, jako zmniejszonej do stopnia uzasadniającego wymierzenie kary według skali zagrożenia ustawowego, przewidzianego w przepisie wyodrębniającym wypadek mniejszej wagi w kategorii przestępstw określonego typu (postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2002 r., V KKN 544/00, OSNKW 2002, z. 9-10, poz. 73). Istotne są rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo, sposób działania sprawcy, użyte przez niego środki, charakter lub rozmiar wyrządzonej lub grożącej dobru chronionemu prawem szkody, czas i miejsce popełnienia czynu, postać zamiaru, motywację i cel działania sprawcy, a także formy umyślności, premedytacja, dokładność w przygotowaniu przestępstwa, upór w dążeniu do osiągnięcia celu przestępnego albo przypadkowość działania sprawcy, wpływ innej osoby na zachowanie sprawcy, obawa przed skutkami odmowy dokonania czynu przestępnego (Kodeks karny. szczególna. Komentarz do art. 278-363 k.k., pod red. A. Zolla, t. III, Kraków 1999, s. 43-44). Wśród charakterystycznych dla przestępstw, naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, znamion ocennych, różnicujących podstawy odpowiedzialności pomiędzy typem podstawowym a uprzywilejowanym wypadkiem mniejszej wagi, jest kryterium ilościowe oraz kryterium jakościowe, a więc rodzaj wprowadzonego do obrotu środka narkotycznego (wyrok SA we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2005 r., II AKa 341/05, Lex, nr 171989).

P. S. posiadał przez bardzo krótki okres (czas przejazdu samochodem ok. 2 km) niewiele ponad 1 gram marihuany, którą nabył na prośbę D. F., za otrzymane od niego pieniądze. W związku z tym środek ten miał mu zapewne w całości

przekazać, bo brak jest danych wskazujących na to, że marihuana miała być przez nich zażywana wspólnie. Nie działał więc wyłącznie z własnej woli, w swojej sprawie, ale po to, by udzielić koledze swoiście pojmowanej „pomocy”. Nie ustalono, by taka sytuacja miała miejsce więcej niż jeden raz. Przy tym przedmiotem czynu był jeden z tzw. miękkich narkotyków, w niewielkiej ilości, praktycznie jednej porcji, występującej w obrocie dilerskim. W orzecznictwie jako ilości nieznaczne środków wskazuje się do 10 g marihuany, do 3 g haszyszu i do 0,25 g amfetaminy (zob. wyrok SA w Lublinie z dnia 29 września 2005 r., II AKa 217/05, Lex, nr 166004). Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu Okręgowego zarzucony oskarżonemu czyn wyczerpał znamiona wypadku mniejszej wagi, o którym mowa w art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Powyższe rozważania prowadzą też do konstatacji, że przypisanego oskarżonemu czynu nie cechował znaczny stopień społecznej szkodliwości. Wprawdzie oskarżony nie przyznawał się do zarzucanego mu czynu, jednakże korzystanie z prawa do obrony nie powinno być traktowane jako okoliczność obciążająca, zaś z treści pisma procesowego, złożonego przed pierwszą rozprawą główną, jak też z apelacji oskarżonego wynika, że jego stanowisko procesowe w części spowodowane było jego błędną oceną prawną. P. S. nie był dotychczas karany za żadne przestępstwo, ma wyuczony zawód i pracuje. Z akt sprawy nie wynikają okoliczności, które zaprzeczałyby przypuszczeniu, że pomimo umorzenia postępowania oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego nie uniemożliwia skorzystania wobec P. S. z dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania fakt, że pomagał on innej osobie w zdobyciu narkotyku.

W tej sytuacji w ocenie Sądu Okręgowego zasadnym było warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego. Wyznaczony przez Sąd dwuletni okres próby winien wpłynąć na niego wychowawczo, w pełni uzmysłowić naganność (w świetle obowiązującego prawa) wszelkich czynów, mających związek ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz pomóc mu powstrzymać się od udzielania innym osobom podobnej pomocy w przyszłości, służyć też będzie weryfikacji postawionej pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Aby jednak wzmocnić wychowawcze i prewencyjne oddziaływanie rozstrzygnięcia, Sąd na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 49 § 1 kk orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 600 zł uznając, że sytuacja jego materialna pozwala mu tę kwotę uiścić.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia było uchylene orzeczenia o zaliczeniu oskarżonemu okresu zatrzymania na poczet orzeczonej w zaskarżonym wyroku kary grzywny, jak również uzupełnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia o przepadek służącego do popełnienia czynu przedmiotu o art. 100 kk, jako że art. 44 § 2 kk daje taką możliwość tylko w przypadku skazania. Wyrok warunkowo umarzający postępowanie nie jest zaś wyrokiem skazującym.

Mając na uwadze powyższe na mocy art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 456 kpk Sąd orzekł, jak w wyroku.

Z uwagi na częściowe tylko uwzględnienie apelacji oskarżonego, wniesionej na jego korzyść i orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania, na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 629 kpk i art. 627 kpk P. S. obciążono kosztami sądowymi za obie instancje w kwocie 240 zł.